

Bérmestelen levelek el nem fogadják.

Előfizetési árak:

Helyben készült hirtve, vagy
védőre postán küldve:
Egyes évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 4 50
Negyedévre . . . 1 75
Külföldre egész évre 7 frk.

Egyes évre árá 5 fr. a kapható
a kiadványban a Újra Újra Össze-
gyűjtött levelekért.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek
hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda
Brassó, Kolosutor-utca 26. szám alatt.
nov. 4. nap szombati római úti közlemények tartalmúak.

Feliratok küldésére:
Dr. WISSE IGNÁC.
Elszárítási v. sz. aláírás.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolosutor-utca 26. sz. al.
Ide küldésére az előfizetési pénzt és a hirtelének díját.

Egyházi politika.

Már napok óta heves harc folyik az olasz képviselőkamrában az egyházpolitikai kérdések körül. E parlamenten harcz külső okok az a válság szolgáltatja, melyet gróf Káinyok az osztrák delegációban Zallingei delegátusnak a pápákérdésre vonatkozó beszédére adott.

Külgymiszterünk lejegyzéseiről szóló és, tökéletesen távirati tudósítások ki-
noson értesítettek Rómában a radikálisok
siettek e hangulatból tökéletesen elvonni magukat a Rudi-minisztérium ellen. Hogy
siettek, nem lehet nekik zokni zenni, mert
harc várta volna, mely elölrük lesz gróf
Káinyok beszédének teljes, hiteles szó-
közötti szövege, akkor bizonyított volna
minden ok az olasz kormány, valamint
Austria-Magyarország és a harmas-öszo-
vettség elleni igazsága.

Rudini miniszterelnök, most a vita má-
sodik napján egy nagyszabású beszédben
nyilván megfogalmazta a radikál-irredenta
koalíció minden rövid vídját. Fejtette ki
nemcsak a monarchiának elleni gyanus-
tásokat fosztókat meg erőltetőit, hanem
leleplezte a által a kor történetéhez is
igen érdekes adatokat szolgáltatnak.

Hogy monarchián, miután a pápa nem
volt hajlando Olaszország királyával
tárgyalása bocsátkozni, kijelentette az
olasz kabinetnek, hogy most már még
közbenjárói jó szolgálatait sem ajánlhatja
le a vatikánnak, — ez a történelmi fak-
tum nem új, de mégis nagyon jó volt azt
ép most visszatérni Olaszország közve-
ményeinek emlékeztetőre.

TÁRSADALOM.

A typhus okozói.

(Tudományos közlés.)

— A „Brassó” eredeti tézisének —

— Az egyenlően szorban voltam a nagy ránk-
szorított, halálosan haragvóval tölti be a
levegőt, megmagasztalva az alkotást és az
aggódó szembe oda rajzolódik a borzalom re-
jelti gondolat: mikor kopogtat ajtóknak a sá-
padt rósa?

Városunkban a hagnym (typhus) által
minali) járványos jelleggel lépett fel:
polgári a katonai körökben egyaránt számos
typhus-betegség vesztett fel a magánlakások
falai közt is egy rövidke hálsál.

A typhus érvé-érő, kimaradhatatlan be-
kötésnek zánik e főleg az esz rége felé, az
enyhé, közös és nedves időjárás beövezte-
ként kezdő áldozattal. Erője nem minden é-
ben egyforma, de még a legkevesebb esz-
ben is bekövetken áldozat és szelmi vesztés-
es okozta, már hiszen rendszeren a sokat
igénylő fűnyug a munkára, az alkotó teje-
ben álló nemzedék szorosan tart az ártat.
A fiatalok által kezelték közel ugyanolyan
bele a megmáltatásnak tetűz végzetbe, de
a tudomány nem hála a régebben, hanem
sikra szállt vele, felidéri a bajt okát a vé-
delőmő gondoskodni.

Sajnos, hogy a tudomány vívmányai sok
esetben meddők maradnak, a mennyiben az
illetékes hatóságok a társadalom nem veszik

— Ez a hivatkozás egy historiallag hite-
les tényre kell, hogy annak bizonyítékai
szégyenlen azolans-nak előtt, hogy monarchián
már akkor is, mikor még semmiféle politikai
intimitás nem volt közte és Olaszország
között, minden klerikális befolyás dacára
az által foglalt, mely egyedül tette lehe-
tő a római kérdésnek az olasz érdekek-
nek megfelelő megoldását.

Sokkal érdekesebb volt az olasz mi-
niszterelnöknek egy második visszatérő
kijelentése, melyből kitűnik, hogy egy-
egyedül monarchiának kell kosszoni azt,
hogy a pápákérdés ma nem nemzetközi
ügy, hanem Olaszország belyége. Mikor
ugyanis az olasz kormány Róma birtokba-
vétele után közölte az európai hatalmak-
kal a garancia-törvényt, ottm Austria-
Magyarország volt az hatalom, mely a
benamavatozás elvéhez való ragaszkodás
által proklamálta a garancia-törvény in-
terno jellegét. Mindezekből kitűnik, hogy
korrekt és loyális politikából által Austria-
Magyarország járult hozzá legényeseben,
hogy Róma Olaszország, s hogy a
pápákérdés nem alakult nemzetközi ügy-
ggy, hanem csupán oly egy maradt, mely
csak Olaszország és a pápára tartozik.
Ez mindazt akkor tette Austria-Magyar-
ország, mikor még semmi bensőbb viszony
nem fűzte őt az olasz államhoz.

E történelmi tény világításában meg
kell szemlélő a gyanusításnak, mint-
hova monarchián ma, mikor szövetségesei
bíra Olaszországot, képez lenne a római
kérdés létezésében hinni, vagy épen ama
törökvezérek istápolni, melyek a pápa

világi hatalmak az egyház költségére szeret-
nek vissza állítani.

Az olasz miniszterelnök azonban nem
elégedett meg ezekkel, a múltból merített
bizonyítékokkal. A jelenből is felhozott ő
egy argumentumot, és ez az argumentum
bizonylón a legérősebb, melyet Austria-
Magyarország gyanusításának semmiféle
mellett érvénytelen lehet. Hivatkozott a
hármassövetségre s egyenesen kijelen-
tette, hogy ha fenyegetve volna Olasz-
ország egyezsége, Austria-Magyarország had-
seregével segítené Olaszországot.

A római kérdés létezésében hinni any-
nyi, mint kérdésnek tenni az olasz egy-
ség. Így hatalomnak pedig, mely az olasz
egység védelmére kötelezett magát, lehe-
tetlen oly törökvezér elősegíteni akarnia,
melyek ezt az egységet fenyegetik.

Belföld.

A képviselőház december 8-án tartotta
a delegálti tárgyalásának hetvenedik ü-
n az első érdekelvényes ülését. Naprendelen
az 1892. évi üzenetek megvitatásáról szóló
törvényjavaslat, mely először volt keltett.
München Aulái először volt Bolgar Verene-
szóltat fel, a ki határozati javaslatot nyújtott
be a második önkénytelen ér. először
Irány: Daniel utasítva a közbe bocsátás elő-
forduló számos ügyintézési esetre, erre
névbe kimutatók előterjesztését kívánta.
Ugron Gabor azon felidőhöz kötötte az
üzzenetek megvitatását, hogy a katonai böl-
törvény reformálásak, a legénység em-
berségesebb bánásmódján részesítését és a
katonaság az alkalmayra megkezesíteték.
Erre névbe hat javaslatot nyújtott be. A
vitatás részt vettek még az alábbiak részéről

ba. Erre a kutatás hatóságilag leírták s egy
hét alatt teljesítet megvizint a járvány.
Ez esetről külsőleglenül kívülről, hogy
a járványt az intézet felső vizetektől ter-
jesztették elő.

Hasonló példával állunk szemben Brassó-
ban is: a fekete-ostorú kaszárnyában lévő
kaszárnya a városi vezetők által, innen
tömegesen szállított a typhus-betegeket
a kórházba, addig az ó-basszi kaszárnyában,
mely tudvaleg is minden vizetektől ellátva,
eddig egyetlen typhus-eset sem fordult elő.
A járvány tehát Brassóban is a vizetektől
hálózattal mentesen terjedt elő.

Mikor a hallei Frank-féle árvány felső
szó szorosan a falánál, hogy a vá-
lyon, hol a vizetektől csökkenett el a la-
lyukacsos fel, a osztona szanytaratásuk
közé helyett beszárvított a vezetők vizetbe s meg-
ferdítették azt. Mondjuk-e, hogy a brassói ve-
zetők legálabb is oly rossz állapotban van-
nak: mire különben állhat visszatérni.

A halast esztélen külsőleglen becsatolta,
hogy a typhus az érzékeny hess felé a
er, de még mindig nem vettől vizet
a betegségi tulajdonságai természetesen.

Erre csak 1890-ban jötték rá, mikor
Dr. Moers föltedezte a vizben azokat az
egysejtű mikroorganizmusokat, melyek a
has-typhus tulajdonságait okozói. Az eleinte
kétkedéssel fogadott föltedezést már min-
den katonai föl, számos orvosi kör
fel. Dr. Michael, Dreyfus, Brissó
Gidel, Chantemesse, Brouardel,

Hirtelének hirtelének a kiadó-
hivatalban.

Hirtelének díja:

4 hasznos gúnyosok vagy
annak helyé 5 kr. Nagyobb és
többször hirtelének díjára
mely. Minden egyes hirtel-
mely után meg kellő 30 kr.
belvétel befizetendő.

NYITOTT HIRTÉLEKRE 10 KR.

Hirtelének és NYITOTT díjat
előre fizetendő.

Császár Zsigmond, Apponyi Albert gr. és Ho-
ránszky Nándor, — a kormányzat részéről
Féjérry Géza br. honvédelmi miniszter és
Pulasky Ágoston. A ház többsége a beadott
határozati javaslatot mellőzővel elfogadta
általossággal a törvényjavaslatot s a részes-
lést tárgyalást a szerdai ülésre halasztotta.

Az első végén Bethlen Andria gróf
földmívelési miniszter benyújtotta a Német-
országgal kötött általánosgyógyi szerződés
belsőkezeltéről szóló törvényjavaslatot,
Baross Gábor kereskedelmi miniszter pedig
a Német- és Olaszország, valamint Boemi-
ummal kötött kereskedelmi szerződés belső-
kezeltéről szóló javaslatot. Az utóbbit a
ház nagy ajándékolás fogadta.

Iparkiállításunk.

Brassó, 1892. decz. 7.

Middőn e sorokat írok már beárulni
kapni a kiállításnak. Már csak emléke a
minket, miként a vele egyetértő lelőly napok-
köz. Átvessz az is az 1892. s. a kiállítás
közvetlen hirtelének, minálabb elidővel
a lelőly szemünk elől is. Pedig, úgy hisztük,
az időnek, e zord remélomnek, nem volna
szabad hogy itt kereszte legyen, sőt azt vár-
nok a jövőtől, hogy a minők most csirgák
létnek, e háza minden nemességek közt a
koloson bocsátás és tisztelőtel terelvény
fára nézve.

A kiállítás tisztán empor kiállítás
Meg is látszik minden tárgyán az önépi
hangulat. Sajnátsága, hogy még a tárgyak is
tudnak érzelmeket kifejezni. Pedig úgy van;
az egymás mellet állnak veres-ök, és ve-
res-fehér-zöld szalagok szorban besztetők a
szónak.

A kritika fel kifogásolható keresni em-
kiállításnak, hisz minden kiállítás kedvekedni

B e a m e r t h, tanulmányozta azokat a typhus
baellusit (Bacillus typhi abdominalis)
s megvizinteték Dr. Moers ésszálatát.

A typhus bacillus a csúcsos gon-
bak csoportjából való ugyanolyan körmező
(pathogen) lény, mint a cholera, lefe, dif-
theria, tífus és más fertőző betegsé-
gk okozói. Azok név: székletből, bi-
kósmozar borszab és biológiai sarku pát-
kizálás hálózattal; csak barmadész oly hosszu
mint az emberi vörösvérsejt, carbol-fu-
szinnal sepp pirosa felfesthető; közönséges
mérgezőknek csak gyengén, de 37° C-nál éle-
ken mozog s olykor több egyed: rövid, ki-
gyozósszerű és ólva kanyargó fonálal ágessli.
Más hasonló barmadészok léteznek megkülö-
nösen 400, mikrométer átmérőjű bacillus, kóro-
zója a typhus, egészen specifikus kultúrákat
képez, ugyanolyan nagyon jellegzetes tenyész-
szetnek hova létező biológus: nyakalra
olva ugyanolyan typhus elű elő.

Kiesenyesség fogalmát nyúl, hogy egy
kóbcélmentesüreg két kóbcéllel szembe nem kove-
szik 400, mikrométer átmérőjű bacillus, kóro-
zója a typhus, egészen specifikus kultúrákat
képez, ugyanolyan nagyon jellegzetes tenyész-
szetnek hova létező biológus: nyakalra
olva ugyanolyan typhus elű elő.
Kiesenyesség fogalmát nyúl, hogy egy
kóbcélmentesüreg két kóbcéllel szembe nem kove-
szik 400, mikrométer átmérőjű bacillus, kóro-
zója a typhus, egészen specifikus kultúrákat
képez, ugyanolyan nagyon jellegzetes tenyész-
szetnek hova létező biológus: nyakalra
olva ugyanolyan typhus elű elő.
Kiesenyesség fogalmát nyúl, hogy egy
kóbcélmentesüreg két kóbcéllel szembe nem kove-
szik 400, mikrométer átmérőjű bacillus, kóro-
zója a typhus, egészen specifikus kultúrákat
képez, ugyanolyan nagyon jellegzetes tenyész-
szetnek hova létező biológus: nyakalra
olva ugyanolyan typhus elű elő.

